

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΙΑΙΕΣ ΤΕΛΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2025-2026

Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 04 Ιουνίου 2026

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ

Α΄ ΣΕΙΡΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: 3Γ

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 90 λεπτά

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους/τις εξεταζόμενους/ες)

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου απαντήσεων να συμπληρώσετε όλα τα κενά με τα στοιχεία που ζητούνται.
2. Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **ΤΡΙΑ (3) ΜΕΡΗ**.
3. **Να απαντήσετε ΟΛΑ τα ερωτήματα.**
4. **Να μην αντιγράψετε τα θέματα** στο τετράδιο απαντήσεων.
5. Να μη γράψετε πουθενά στις απαντήσεις σας **το ονοματεπώνυμό σας**.
6. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα **μόνο με μπλε πένα ανεξίτηλης μελάνης**.
7. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΘΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ**(Μονάδες 30)**

Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες.

A1. Κάθε στοιχείο της Στήλης Α΄ αντιστοιχεί με ένα στοιχείο της Στήλης Β΄. Να γράψετε **στο τετράδιο απαντήσεών σας** τους αριθμούς της Στήλης Α΄ και δίπλα από τον καθένα το γράμμα της Στήλης Β΄ που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

Προσοχή: Στη Στήλη Β΄ περισεύουν δύο (2) στοιχεία.

ΣΤΗΛΗ Α΄	ΣΤΗΛΗ Β΄
1. Αλέξανδρος Υψηλάντης	α. Ανακαλύψεις
2. Ιωάννης Καποδίστριας	β. «Πολιτική κατευνασμού»
3. Μαγγελάνος	γ. Πρώτος Πρόεδρος Κυπριακής Δημοκρατίας
4. Κυριάκος Μάτσης	δ. Ιερός Λόχος
	ε. Αγωνιστής της Ε.Ο.Κ.Α.
	στ. Κυβερνήτης της Ελλάδας

(4 x 2,5 μον. = 10 μονάδες)

A2. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας **στο τετράδιο απαντήσεών σας** τη λέξη «σωστό» ή «λάθος», δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- α. Πριν τη Γαλλική Επανάσταση προνόμια στη γαλλική κοινωνία είχε μόνο η τρίτη τάξη.
- β. Ο αγώνας της ΕΟΚΑ το 1955 – 1959 είχε σκοπό την απελευθέρωση της Κύπρου από τους Τούρκους.
- γ. Το Πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου 1974 στην Κύπρο, καθοδηγήθηκε από τη Χούντα των Συνταγματαρχών.
- δ. Το Συνέδριο της Βιέννης (1814 – 1815) συγκάλεσαν οι νικητές του Ναπολέοντα.

(4 x 2,5 μον. = 10 μονάδες)

A3. Να τοποθετήσετε τα πιο κάτω ιστορικά γεγονότα σε χρονολογική σειρά, **ξεκινώντας από το προγενέστερο/παλαιότερο** και καταλήγοντας στο νεότερο, αριθμώντας τα από το 1 μέχρι το 4. Η απάντησή σας να γραφεί **στο τετράδιο απαντήσεών σας**.

- α. Τα Οκτωβριανά στην Κύπρο
- β. Ίδρυση της Φιλικής Εταιρείας
- γ. Κατάληψη της Βασίλης
- δ. Συνθήκη του Βουκουρεστίου

(4 x 2,5 μον. = 10 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

(Μονάδες 35)

B1. Να γράψετε σύντομα κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω, με βάση τα ζητούμενα των παρενθέσεων:

(α) **Κίνημα Φιλελληνισμού** στη διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης του 1821
(ένας [1] βασικός εκπρόσωπος, μία [1] μορφή προσφοράς του κινήματος)

(4 μονάδες)

(β) **Συνθήκη της Λοζάνης**

(με το τέλος ποιου πολέμου συνδέεται, δύο [2] πρόνοιες)

(6 μονάδες)

B2. Σε μία ορθά δομημένη παράγραφο να κατονομάσετε τις Συμφωνίες ίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας και να αναφέρετε **δύο [2]** βασικές πρόνοιες του Κυπριακού Συντάγματος του 1960.

(13 μονάδες)

B3. Σε δύο ορθά δομημένες παραγράφους να παρουσιάσετε **δύο (2)** βασικά χαρακτηριστικά του κινήματος του Διαφωτισμού. Στη συνέχεια, να αναφέρετε **τρεις (3)** βασικούς εκπροσώπους του και **μία (1)** ιδέα/θεωρία που υποστήριξε ο καθένας από αυτούς ξεχωριστά.

(12 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

(Μονάδες 35)

ΠΡΟΣΟΧΗ:

- Ορθή είναι η απάντηση που τεκμηριώνεται επαρκώς, με βάση στοιχεία από τις πηγές που παρατίθενται, καθώς και από τις ιστορικές σας γνώσεις.

Γ.

ΠΑΡΑΘΕΜΑ Ι

«Τη ζωή του κοινού στρατιώτη του Δυτικού Μετώπου χαρακτήριζε η καθημερινή πλήξη και ο τρόμος. Οι εβδομάδες διαδέχονταν η μία την άλλη μέσα στα λασπωμένα και γεμάτα σκουλήκια και ψείρες χαρακώματα. Τη μονοτονία των χαρακωμάτων διέκοπτε κάποτε η μάχη, ένας εφιάλης όπου κυριαρχούσαν το πυροβολικό, τα πολυβόλα, τα συρματοπλέγματα, τα εκρηκτικά βλήματα, τα φλογοβόλα και τα δηλητηριώδη αέρια. Μάχες που δεν κατέληγαν πουθενά σχεδόν καταβρόχιζαν τους άνδρες που πολεμούσαν. Πάνω από 600.000 στρατιώτες σκοτώθηκαν ή τραυματίστηκαν όταν οι Γερμανοί, χωρίς επιτυχία, πολιορκήσαν το γαλλικό οχυρό του Βερντέν [...]».

E. Burns, *Ευρωπαϊκή Ιστορία. Εισαγωγή στην Ιστορία και Πολιτισμό της Νεότερης Ευρώπης*, τ. 2, εκδ. Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη 1988, σσ. 286-287.

ΠΑΡΑΘΕΜΑ II

«Για τους Γάλλους, Άγγλους ή Γερμανούς πολεμιστές δεν υπήρχε αμφιβολία: ο πόλεμος είχε σκοπό την προστασία των πραγματικών συμφερόντων του έθνους.[...] Οι νέοι φεύγουν για τον πόλεμο σαν σε περιπέτεια, ευτυχείς που αλλάζουν ζωή, που ταξιδεύουν, έχοντας όλοι εκπληρώσει το καθήκον και σίγουροι ότι θα ξαναγυρίσουν σύντομα στεφανωμένοι με τις δάφνες της νίκης. Συνεπώς από το 1914 έως το 1918 ο πόλεμος, χωρίς να δημιουργεί την αίσθηση του εξαναγκασμού, θα απελευθερώσει ζωτική ενέργεια και θα γίνει αποδεκτός με ενθουσιασμό από την πλειοψηφία των ανδρών σε μάχιμη ηλικία.»

Μαρκ Φερό, *Ο πρώτος παγκόσμιος πόλεμος, 1914 - 1918*,
Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1993, σσ. 28-29.

ΠΑΡΑΘΕΜΑ III

15 Μαΐου 1919: Μαζική διαδήλωση μπροστά στο Γερμανικό Κοινοβούλιο (Ράιχσταγκ) εναντίον της Συνθήκης των Βερσαλλιών, λίγο πριν την υπογραφή της

[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Mass_demonstration_in_front_of_the Reichstag against the Treaty of Versailles.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Mass_demonstration_in_front_of_the_Reichstag_against_the_Treaty_of_Versailles.jpg) (Ημ. ανάκτησης: 18-05-2026)

Αφού μελετήσετε προσεκτικά τα πιο πάνω Παραθέματα (I, II και III) και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

α. Με βάση τα Παραθέματα I και II να κατονομάσετε **δύο (2) χώρες** που υπήρξαν αντίπαλες στη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Στη συνέχεια, να περιγράψετε τις συνθήκες ζωής των στρατιωτών στα χαρακώματα κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, τεκμηριώνοντας την περιγραφή σας με **δύο (2) στοιχεία** από το Παράθεμα I.

(12 μονάδες)

β. Αφού μελετήσετε το Παράθεμα II, να αναφέρετε **δύο (2) λόγους** για τους οποίους οι νέοι των ευρωπαϊκών χωρών έφευγαν για τον πόλεμο με ενθουσιασμό. Στη συνέχεια, με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφέρετε και να εξηγήσετε **δύο (2) αίτια** που οδήγησαν στο ξέσπασμα του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

(12 μονάδες)

γ. Να εξηγήσετε, με βάση το Παράθεμα III και τις ιστορικές σας γνώσεις, πώς συνδέεται η Συνθήκη των Βερσαλλιών με τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Στη συνέχεια, να αναφέρετε **δύο (2) εδαφικές αλλαγές** για τη Γερμανία, που προνοούνται στη Συνθήκη των Βερσαλλιών και που εξηγούν, μεταξύ άλλων, την αντίδραση/διαμαρτυρία του γερμανικού λαού έξω από το Γερμανικό Κοινοβούλιο (Ράιχσταγκ).

(11 μονάδες)

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ